

r. 1791.

(Stanisław August Kościuszko)

Do Kaja^{2o}.... przyrocznicy imienia.

D O
N A Y S A S N G E S Z E G O P A N A
S T A N I S Ł A W A
A U G U S T A

K R O L A P O L S K I E G O,
W I E L K I E G O X I A Ż Ę C I A L I T E W S I E G O & c. & c.:

P R Z Y R O C Z N I C Y J M I E N I N

Dnia 8. Maia Roku 1791.

D O

WYDZIAŁ HISTORII I ETNOLOGII

STANISŁAW

A U O U A XVIII. 2. 496

WYDZIAŁ HISTORII I ETNOLOGII

WYDZIAŁ HISTORII I ETNOLOGII

WYDZIAŁ HISTORII I ETNOLOGII

WYDZIAŁ HISTORII I ETNOLOGII

Składy śmiertelnych prochów, wżruszyły się groby,
Ciśną się świetne cienie z pod znaków żałoby,
Potępiona nieczynność przedsięwzięciem pracy,
Meźni w Cnotliwych Wnukach ożyli Polacy !
Y przez prawy serc Bratnich y umysłow związek,
Spólną ręką zysk garną z Oliwnych gałązek.

W milżną przechodzą kolej chwile owej doli,
Gdzie Polak czcze miał Imie Pana własney woli,
Y pod zmienionym w smutny obraz rzeczy stanem
Wolny ulegał, cierpiął, niewolnik był Panem ;
Gdzie bezbronny, wśrzed troskow o całość y bycie,
Płakał Oyciec nad dziecmi, a nad Oycem dziecię ,
Y przy tey jedney zwykłej niešťczęśnym obronie,
Walczył z losem każącym myśl zagłębiać w zgonie.

Na głos y jęk powszechny kraiu, cnotą wsparte,
Opatrzność lepiżych losow obiawia Nam kartę,
A zwracając dzielące od szczęścia zawady,
Naznacza rzeczom wspólność, y skłania Sasiady,
Aby przez Czyn zdobiący y serca y Trony,
Dzielnemi dobro Nasze dzwigneli ramiony.

Gdy ogromne potęgą burzy cedry giną,

**Drobny chruśc z niedołączną kołysząc się trzcina,
Właśnie dla zawstydzenia mniey filnych dowodzi,
Ze te małość ocala, tamtym wielkość szkodzi.
Takowe podobieństwo postać Nasza traci,
Sciera go prawodawcza ręka zgodnych Braci,
A odkopując wzory z starodawnych śladów,
Wraca Nam Imie niegdyś gróźne dla Sądziów.**

Na ten odgłos nierządu Polkiego moc chciwa,
Już nie do hołdu, lecz nas do przyjaźni wzywa,
Chce koić rozpacz, w ktorej Rodak, nieszczęść płodem,
Bolał na sobą, iako schaubionym Narodem,
A chciwy własnych sobie zaszczytów przez blizny,
Przenosił smutne życie do obcey Oyczyzny,
Abyz krwią odważaną przy cudzey obronie,
Tracił pamięć domowych klęsk, w szlachetnym zgonie.

Ale po tylokrotney Polak mądry szkodzie,
Uczeń długich doświadczeń, niezłomny przy zgodzie,
Zgłębiając, czy po słowney naszych smutków zmianie,
Już się Oyczyzna świetną y bezpieczną stanie?
Y czyli dofyć zbroyną staliśmy się stroną,
By dzielnie zdiąć żalobę po sławie noszoną;
Mowi do Braci: „ Niech Nas pozory nie łudzą,
„ Ześmy przestali ręką być trzymani cudzą,
„ To raczey chcące szczęścia serca niech obchodzi,
„ Czy się złe znikające z straty chwil niezrodzi?

Niechybnie byłby się był zawiodł Scyta śmiały,
Mieniać się byc ogromnym, kiedy łamał strzały,
Bo kiedy wpęk związanych, licznieyszych rąk siła
Nietylko kruszyć, ale giąć nie potrafiła,
Przekonany, w pamięci zapisał to Księdze,
Ze iedność daje trwale iestestwo potędzę,
Y nim skonał, troskliwy, by y wnuki zbawił,
Te Oyciec Synom swoim przestrogi zostawił.

KROLU! dobra pragnący Kraiu, ileż razy,
Nayżywsze wystawiając tey prawdy obrazy,

Wrażałeś myśli, iakie zapał budzą prawy,
Ażeby chwalebniemi uczynić ustawy?

Ten Narod, którego już Imię prawie gąsło,
Który ścisłej iedności ogłosiwszy hasło,
Uczestnik Oycowskiego z powstania wesela,
Swego dobra od dobra Tronu nieoddziała,
Y który przeto ciągle nieszczęścia mniey rażą,
Z pogodnieyszą w Obliczu Twoim stawa trwarzą:
Krzepi się z pod niemocy wydobyty cienia,
Aby Ci tyloletnie osłodził cierpienia.

Patrz z pociechą na owoc Twey spólney z Nim pracy,
Gmach szczęścia z pośród zwalń podnoszą Polacy,
Y rozrzucone części wiodą w Rządu kluby,
Wydarliży z rąk narzędzia sprawcom Kraiu zguby.

W tych murach, które kaził gwałt y Praw zniewaga,
Duch Przodków z Ich przykładów zdradza się y wzmaga,
By oczyszczając Sławy świątynią z ochydy,
Odżywił w niey pamiątki *Marsa y Themidy*,
A Polkie, przez Ořeże w meźne wzięte dłonie,
Wrocil zgwałconym gniazdom *Orły y Dogonie*.
Tym dziłaiy duchem, na tey prawodawczey Ławie,
Gdzie obca przemoc, raczey domowe bezprawie,
Miały podległość Naszą utrwalić przez Prawa,
Gorliwość Polluiących te echa wydawa:

- „ Niech bez zwrotu w przepaści wiekow ślad zaginie,
- „ Ze Rodak szukał bogactw w Oyczyzny ruinie ,
- „ Jey przychylnieyszy niech wnuk wnuka niezagada,
- „ Ze miał obcego wpływu niewolnikiem Dziada !
- „ A iesli świadek czasów Historya powie,
- „ Ze byli niewdzięcznością skażeni Synowie ;
- „ Niech rownie w wiernych prawdę tę zwierciadłach wyda,
- „ Ze był Seym , w którym taka zmazana ochyda !

Niemoże powodzenie Polaka ominąć,
Umiejącego o nim zaradzać y ginąć.

Przyim y w tym mieyscu zawsze hołd powinny, KROLU !
Podateś Męstwu sposób , iak nim gromić w polu,

Uczniom dzieł Bohatyrskich cnota przypominana
W odgrzebaney w Pofągu Walecności *JANA*,
Chciałeś, aby, ktoremi kolej Woyny chwicie,
Wlewała stale w ferca żywiące nadzieie.

Jest siła, zdolni oney użycia są Meże,
Z przemyślem, ziemia rodzić zaczęła Oręże,
Te Bracia oddaleni, gdy dzielić są radzi;
Miłość Oyczyzny z obcych krain Ich gromadzi.
Wsrzód wątpienia, czy rychło Polska Ziemia wyda,
Na pogrom Nieprzyjaciół Oyczyzny, *Alcyda?*
Niebo, w Ziomkach z młodości nie wyrosłych kwiatu,
Wkazuje dzielne ramię Lechowemu światu.

Jest Seym, Seym cnotą walny, w nim roztropna rada,
Który wstawiać, gdy równie na młodź los wypada;
W cwiczonym pod Twym Berłem dobrze myśleć, Pośle,
Wychowałeś Oyczyźnie drogie latorośle,
Na ulgę lat trawiących pracowitość w człeku,
Skarby nauk w wiosnianym pomieściłeś wieku.
Ich wodzą, Krzesła, Ławy, ujęte nayściślij.
Umieią swe miarkować, obce śledząc myśli.

Jest Styrnik, pod którym się słabość Nasza dzwiga,
Którego wielbi prawość, lęka się intryga,
Bierze za wzor Ten, w którym Litwa usność kładzie,
Dawszy Mu Naczelnictwo w pamiętney obradzie,
Cenisz TY, w którym Polska swą szanując Głowę,
Jey mądrości oddała Styry Narodowe;
Tey sprawą, nieludzkości Szlachcie się wyrzeka,
Rzucił próżność, wziął światło, poznał w człeku człeka,
Y na przykład przesądem zwalzonego świata,
Podzielił z nim zafzczyty współ-wolnego Brata:
Pomniąc na rzrodła, z których staie się bogaty,
Zdiał Iarżmo, wniosł swobody do rolniczey chaty.

KROLU! gdyś sławie, Maia dzień poświęcał trzeci,
Widziałeś obraz Twoiey Oyczyzny y dzieci:
Te Cię uznoionego pod ogromem czynu,

Na swych barkach poniosą pod cienie Wawrzynu,
Gdzie, słodko na wdzięczności oddychając łonie,
Chlubne gałązki na Twe spadać będą skronie,
A prędko do nadgrody cnoty, kwiat Laurowy
Na Spolnikow Twych trudow wkładać będziesz Głowy.

Czyni skutki pomyślność Ojczyzny zbawionyi,
Słychać tyśiączne pienia z muzyką Bellony:
Jey huk, pierwsze radości hasło, wstrząsa mury,
Zniknie w ogniach okrytey nocą twarz natury.

KROLU ! słyżceć, dla Ciebie nie jest to nowina,
Ze Narod z uniesieniem Imię Twe wspomina,
Y że odraŃtających z świetnością słodczy,
W nayodlegleyŃze czasy kosztować CI życzy:
Lecz, kiedy mu czuć daią święte Seymu dziwy,
Ze będzie wolny, filny, rządny y fzcześliwy ;
NieŃie CI nowe sżłuby . . Oto pragnie cudu:
Ażebyś, iako Oyciec y Opiekun ludu,
Coś bycie Iego Twemi wydzwignął Ramiony,
Podobnie, iak upłynny, mógł mieć wiek cofniony.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

F

XVII-2-196